

שאו ציונה נס ודגל // מילים: נח רוזנבלום // לחן: נח זלודקובסקי

♩ = 112

Dm Dm Gm⁶ A⁷

דָּה - הוּ - יְ - נֶה-טָ - מְ - גֵל - דָּ - גֵל - דָּ - יְ - נֶס נֶה - יוּ - צָ - אִי - שָׁ

Dm Dm Dm⁷ E⁷ A⁷ Dm

דָּה - גָּ - אֶ - לְ - נָא - עֵשׂ - נְ - גֵל - דָּ - יְ - מִי - קָב - דָּ - קָב - מִי

F C⁷ F F C

נִי - תִי - בּוּ - אֶ - צָה - אֶרְ - קֵה - שׁוּ - יְ - נָא - קֵה - נֶלְ - טָד - יְ

Gm⁷ C⁷ F Gm⁶ Dm/A Gm⁶ Dm/A A⁷ Dm

נִי - תִי - דּוּ - גֵל - רֵשׁ - עֵ - קֵה - הוּ - אֶ - הָ - נִי - צָ - אֶרְ - אֶל

שאו ציונה נס ודגל

מילים: נח רוזנבלום
לחן: נח זלודקובסקי

שאו ציונה נס ודגל
דגל מחנה יהודה
מי ברכב מי ברגל
נעש נא לאגדה.

אז עם נהיה כמו היינו,
מנו יתד פנה.
אז אף שחוק ימלא פינו,
ולשוננו רנה!

יחד נלכה נא נשוכה
ארצה אבותינו
אל ארצנו האהובה
ערש ילדותנו.

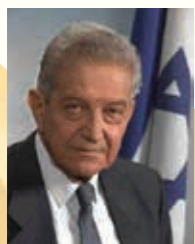
רוח יואב תלבישנו,
רוח גבורת צדקה,
בעד עמנו, בעד ארצנו
חזקו ונתחזקה!

שובו, שובו ממרחקים,
ארצה ארץ אבות!
נוסו נוסו ממעמקים
בעזרת שוכן ערבות.

אל נא יבוא מרף בנו
מפני חרב יונה -
נקח לנו מה שלנו,
נשא נס ציונה!

פירושי מילים

- נס - מלה נרדפת לדגל
- נעש - נעשה
- ערש - חלום
- נוסו - ברחו
- שוכן ערבות - כינוי לאל
- מנו - ספרו
- יתד פנה - מוט שמציין את הבעלות על מקום
- מרף - פחד
- חרב יונה - ביטוי לאויב

עזר ויצמן
נשיא בין השנים
1993 - 2000

” נע ונד אנכי, הולך בעקבי אבותי. וכשם שאני מלווה אותם עם ובימים ההם, כך אבותי מלווים אותי ועומדים איתי כאן ובזמן הזה.

נח רוזנבלום

נח זלדקובסקי

חזור לתוכן עניינים

נולד במחצית השנייה של המאה ה-19. מתרגם, משורר ועיתונאי. שירו "שאו ציונה נס ודגל" פורסם לראשונה בשנת 1898 בכתב העת "אשכול" בחתימת נפ"ש ראשי התיבות של שמו העברי: נח פרח שושן. מאז תחילת המאה ה-20 לא הגיעו ידיעות עליו. השמועה אומרת כי הוא נהרג במלחמת העולם הראשונה ומקום קבורתו לא נודע.

מתוך: לקסיקון הספרות העברית החדשה

מלחין השיר. כיהן כחזן בבית כנסת בעיר קאליש, העתיקה שבערי בפולין. זלדקובסקי היה אדם רחב אופקים ונחשב לאחד מחשובי החזנים והמלחינים שצמחו ליהדות פולין.

על השיר

זהו שיר שמעלה על נס את העלייה ארצה, את הציונות - שובו ממרחקים ואת הרוח החלוצית.

סיסמאות שונות מובאות בשיר לאחדות, לחזרה לארץ האבות - חזרה למוכר, לשייך. אין מדובר כאן במשהו חדש.

מילות השיר נלקחו מן התנ"ך: חרב יונה, ארץ אבות, רוח יואב, יימלא שחוק פינן. התנ"ך הוא עדות לעם ישראל בארץ ישראל. השבים לציון רואים עצמם כעברים השבים למולדתם.

הסיפור שמאחורי השיר

"שאו ציונה נס ודגל" משירי ציון המוקדמים. נכתב בעקבות הקונגרסים הציוניים והיה אחד השירים שליוו את התנועה הציונית בראשיתה. בתקופה שבה קמו כ-650 אגודות ציוניות, שלכל אחת מהן מצע ותקנון, מטרת הקונגרסים הייתה לאחד את האגודות לגוף ציוני אחד. מצביע על כך גם הדגש במילות השיר על ה"יחד": "מי ברכב מי ברגל, נעש-נא לאגודה... יחד נלכה-נא נשובה ארצה אבותינו". בשנת תרס"ג (1902) פרסם אברהם משה לונץ, חוקר ארץ ישראל ומור"ל, את השירון העברי הראשון "כינור ציון", ובו חמישים שירים ציוניים ולאומיים, בהם "שאו ציונה נס ודגל", תחת השם "נס ציונה".

בתקופת מלחמת העולם הראשונה נחקר לונץ על ידי השלטונות הטורקיים בעוון הסתה לאומית למרד. לפני החוקרים היה מונח הנוסח המתורגם לטורקית של השירים "שאו ציונה" ו"התקווה". "מה יש לכם בלב פנימה?", שאל החוקר את לונץ, ו"איזה דגל אתה קורא להניף ב'שאו נס ציונה'?" לונץ הסביר בסבלנות, ורחל ינאית, המתורגמנית, ניסתה לרכך את לב החוקרים. בסופו של דבר הוטל על לונץ קנס כספי, בית הדפוס שלו נסגר וספריו הוחרמו.

(מתוך: [HTTP://WWW.NOSTALGIA.ORG.IL/AMUTA/FREEMP3/SEU_ZIONA_NES_VADEGEL](http://www.nostalgia.org.il/amuta/freemp3/seu_ziona_nes_vadegel). HTML)

משה קצב
נשיא בין השנים
2000 - 2007

”

בעזרת העם, אפניע אתכם לטובה.

הצעה לפעילויות:

פעילויות תוכן:

- מיהו לדעתכם המשורר הקורא להתעוררות? אילו תכונות אפשר לייחס לו?
- כיצד מתאר המשורר את התעוררות לציון? מה מבקש המשורר מהעם לעשות?
- בבית האחרון כותב המשורר: "אז עם נהיה כמו היינו". לאיזו תקופה מתכוון המשורר?
- האם שיר זה רלוונטי גם לתקופתנו? מדוע?
- אילו נדרשתם כמנהיגים לקרוא להתעוררות. לאיזה סוג של התעוררות הייתם קוראים? מה הייתם מבקשים מהעם?

פעילויות במוזיקה

האזינו לשיר בביצועו של שאול זלוד בנו של נח זלודסקי ומקהלה מתוך התוכנית "שרתי לך ארצי":

<http://www.youtube.com/watch?v=tonSmQCnjW8>

- כיצד מוסיף הלחן לאווירת הטקסט? מה קורה במקצב לשיר? נסו לאפיין את אופי השי-רה, על אילו כלים מנגנים ומה מוסיפה נגינתם לאווירת השיר, שימו לב לפתיחה לשיר?
  - האזינו לדבריו של שאול זלוד בנו של נח זלודסקי מלחין השיר. על סמך דבריו בדקו:
    1. מתי שרו אותו?
    2. מי שר אותו?
    3. באיזה חג במיוחד שרו את השיר. מי שרו את השיר באירוע זה ואיפה הם התכנסו לשירת השיר. התוכלו להסביר כיצד מתחבר תוכן השיר לחג זה?
    4. מה ריגש מאוד את אביו?
- השיר מוגדר כ"שיר לכת". מהו "שיר לכת"? מהם מאפייניו? איזו תחושה עוברת בנו כאשר אנו שרים וצועדים לצליליו?

אתם, גאורגי המילואים, גאגלימים ערך לאומי עליון
והוא ההגנה על הבית ועל הגדינה.